

دست نوشته های گلشیری در آرشیو استنفورد است

تاریخ درج : چهارشنبه ۲۳ خرداد ۱۳۹۷

شماره روزنامه: 1397/03/23 (شماره 3220)

بارید گلشیری

از دهه هفتاد که گلشیری نوشتن با کامپیوتر را آغاز کرد، دیگر دست نوشته‌ای از او نداریم، ولی قبل از آن هرکاری کرده بود دست‌نوشته اش موجود است و واقعا با یکی دو استثنا که احتمالا دست ناشران دهه چهل مانده بقیه آثارش از منتشر شده تا نشده، موجود است که شامل حجم عظیمی یادداشت و نسخه‌های مختلف داستان می‌شود. چون هوشنگ گلشیری هم نویسنده بود و هم محقق، طبیعتا بخش عظیمی از این دست‌نوشته‌ها فیش‌هایی هستند که از مطالعاتش می‌آمد، چون هرچه را می‌خواند، خیلی منظم فیش‌برداری می‌کرد که ارجاعات مختلفی هم دارد؛ از داستان‌های بورخس گرفته تا کتاب‌ها و علوم خفیه ایرانی اسلامی و ...، بنابراین طبیعتا هزاران هزار فیش از او باقی مانده است. اما در این بین، بیشترین یادداشت‌هایی که من جمع‌آوری کردم از «جن‌نامه» است که هزاران صفحه می‌شود. انواع و اقسام علوم خفیه و غریبه را برای «جن‌نامه» و «در ولایت هوا» می‌خواند از کتاب‌های معروف مثل کنزالحسینی تا کتاب‌های عجیب و غریب که اصلا با خط خفیه نوشته شده و احتمالا با ذره بین آن را می‌خوانده است. نسخه‌های مختلف داستان‌هایش که بعدا پالوده‌تر شده اند یا اسمشان را معمولا تغییر داده، مثلا «فتخنامه مغان» مغانه بوده، «آینه‌های دردار» دانه و دام بوده و ... نسخه‌های بیشتر داستان‌ها موجود است به‌جز «شازده احتجاب». برای شازده احتجاب هم یک کتابخانه قجری برای مطالعه داشت که انواع و اقسام جزئیات و حتی انواع اصطلاحات برای سرآستین شازده‌ها و ... را در آن پیدا می‌کرد، ولی خودش همه را قبل از انتشار سوزاند تا بتواند کار خلاقه اش را انجام دهد و از این اثر فقط یک نسخه پاک‌نویس به خط خودش موجود است. بیشتر دست‌نوشته‌هایش هم شماره صفحه دارد. البته من حدسم این است که نسخه‌های ابتدایی این داستان‌ها را خودش از بین برده چون دست‌نوشته خیلی بد خط و متفاوت در آن پیدا نکردم. گلشیری حجم زیادی اثر منتشر نشده هم دارد ولی چون خودش بنا بر وسواسی که داشت، برای چاپشان اقدام نکرده است، ما هم اجازه نشر نداریم چون معتقدیم این می‌تواند نوعی کتابسازی باشد. از طرفی تعداد آثار منتشر نشده اش در ایران آنقدر زیاد است که ما ترجیح می‌دهیم همان‌ها مثل «بره گمشده راعی»، «کریستین و کید»، «جن‌نامه»، «در ولایت هوا»، «خوابگرد»، «بر ما چه رفته است بارید؟» و ... چاپ شوند تا آثاری که خودش نمی‌خواست منتشر شوند. البته بقیه هم به صورت آنلاین و رایگان در دسترس علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت. به زودی مصاحبه چند روزه اش با مهرداد بهار را منتشر می‌کنیم که یک بخش از آن را «زنده‌رود» در اصفهان قبلا نشر داده، ولی من نوارهای دیگر آن را پیدا و پیاده کرده‌ام و آماده نشر است. بخش عظیمی از این دست‌نوشته‌ها در حال حاضر به صورت امانت و در شرایط حرفه‌ای موزه‌ای در دانشگاه استنفورد نگهداری می‌شود و به‌زودی به صورت آنلاین و رایگان در دسترس قرار می‌گیرد. دلیل این انتقال هم یکی این است که مسئولان فضاهای آرشیوی ایران در طول سال‌ها سراغی از این دست‌نوشته‌ها نگرفتند و البته شرایط حرفه‌ای نگهداری‌شان هم در ایران به جز در کتابخانه ملی در فضای دیگری مهیا نبود که البته کتابخانه هیچ موقع سراغی از آن نگرفت.

url : <http://www.isfahanziba.ir/node/75234>

دیدگاه جدیدی بگذارید

بازدید: 11

ویژه نامه ها

ایمیل خود را وارد کنید.

FRd > X

عبارت داخل تصویر بالا را وارد نمایید.*

ثبت

۱۳۹۷/۰۳/۲۴